

Berza softvera

Tehnika KGH u svetu je odavno zakoračila u svet računara. U Jugoslaviji je ovaj proces krenuo sa određenim zakašnjenjem (faznim pomakom), ne zato što domaćoj struci nisu bila potrebna tačnija rešenja, niti pak što nismo imali stručne kadrove za prelazak na »mašinski« rad, već zato što u zemlji nismo bili opremljeni odgovarajućim oruđem za rad. Tek sniženjem cene računara u svetu, kao posledice prelaska na serijsku i masovnu proizvodnju, najpre institucije, a zatim i pojedinci počeli su da se opkrlbljuju računarskim mašinama. Ovoj eksploziji računara u zemlji dala je veliki doprinos i domaća računarska industrija.

Kupovina računarske opreme (hardvera) po pravilu podrazumeva i kupovinu odgovarajuće programске podrške (softvera). Međutim, zbog uobičajenog nedostatka finansijskih sredstava, često se kupuje samo najneophodnija programska podrška, ostavljajući za kasnije da se nabave ostali programi. A ta nabavka se često ili nikad nije realizovali, ili svodila na kopiranje programa, često bez ikakvih uputstava za rad. Visoka cena gotovih programa u inostranstvu za naše uslove, s jedne i sve veći broj naših ljudi koji se bave računarima, sa druge strane, usloveli su da se i u našoj zemlji iz dana u dan razvija sve više programa, naročito onih specifičnih, uže stručnih. Prema informacijama koje poseduje redakcija časopisa KGH, veliki je broj inženjera koji sami, ili uz pomoć profesionalnih programa, razvijaju programe za rešavanje problema iz oblasti KGH, pri čemu većina polazi od iste tačke, istih problema, istih zahteva, trošeći svoje vreme i energiju za nešto što već postoji, možda i u neposrednoj blizini.

Ova rubrika, koju je inicirala Federacija evropskih društava za grejanje i ventilaciju (REHVA), namenjena je pre svega onima koji su uspeali da samostalno razviju neki program iz oblasti KGH, a voljni su da taj program prodaju, iznajme ili ga koriste u svom ERC-u, za rešavanje zadataka neke druge organizacije. Za njih ova rubrika predstavlja, ne vrstu reklamnog servisa, nego pogodno mesto na kome, sa relevantnim podacima o svojim programima, mogu najlakše i najbrže upoznati široki krug potencijalnih korisnika i kupaca.

U ovoj rubrici je formular za popunjavanje podataka o programima namenjenih razmeni. Na jednom formularu treba dati podatke samo za jedan program. Za dobru i potpunu informaciju, od velikog je značaja da sve rubrike budu popunjene. U rubrici Raspoloživost programa, treba u prvom delu označiti SVE načine na koje autor, odnosno vlasnik programa želi da dostavlja svoj program. U drugom delu rubrike navodi se cena samo za jedan od načina dostavljanja programa (prema izboru autora), dok se za ostale načine korišćenja programa (ukoliko ih autor predviđa) cena određuje u direktnom kontaktu zainteresovanih strana.

Popunjene formulare sa podacima o programima namenjenim tržištu treba dostaviti redakciji časopisa »KGH«. Sve prispele informacije o progra-

Rubrika namenjena onima koji su razvili neki sopstveni program, pa žele da ga prodaju, iznajme ili razmene, i onima koji za rešavanje svojih tehničkih problem u struci KGH tragaju za odgovarajućim programskim paketom.

mima biće objavljene u ovoj rubrici u sledećim brojevima časopisa. Kada se prikupe informacije za dovoljan broj programa, predviđa se izdavanje jedne posebne publikacije sa pregledom raspoloživih programa iz oblasti KGH u Jugoslaviji. Ova brošura će se zatim dostaviti Federaciji evropskih društava za grejanje i ventilaciju (REHVA), koja u okviru svog programa rada za naredni period, planira da objavi pregled softvera u tehnici KGH razvijenih u evropskim zemljama.

Ova rubrika časopisa »KGH« zamišljena je i kao put za predstavljanje naših programskih dostignuća u svetu. Njen uspeh prvenstveno zavisi od angažovanja ljudi koji se bave razvojem programske podrške, pa ovu informaciju treba shvatiti i kao poziv na saradnju.

Spisak osnovnih oblasti

1. Buka i vibracije
2. Projektovanje zgrada (izbor materijala građevinskog omotača)
3. Projektovanje pomoću računara — CAD (dvo- i trodimenzionalna grafika)
4. Projektovanje kanala
5. Ekonomske analize (analize troškova pogona)
6. Energetske analize/simulacije
7. Upravljanje energijom
8. Dimenzionisanje, izbor i projektovanje opreme
9. Zaštita od požara
10. Prenos toplote
11. Proračun gubitaka i dobitaka toplote
12. Projektovanje i analiza osvetljenja (dnevno i veštačko svetlo)
13. Projektovanje cevovoda (para, topla i hladna voda, rashladni fluidi)
14. Svojstva materijala (gasovi, tečnosti i čvrste materije)
15. Psihometrija
16. Hlađenje
17. Solarni sistemi (pasivni, aktivni)
18. Izrada specifikacije (predmer i predračun) opreme i radova
19. Meteorološki podaci
20. Ostale srodne oblasti.

Biblioteka programa iz KGH

(za svaki program popuniti poseban formular)

K | G | H | | | | |

(Molimo vas popunite sve rubrike)

Skraćeno ime programa: ..... Datum: .....

Novi program ..... ili nova verzija programa ..... (navesti jedno)

Naziv programa: .....

Oblasti primene programa (izabrati broj sa datog spiska):

Ključne reči (navesti 6 reči po važnosti):

Sadržaj programa (150—200 reči) (dati ga u prilogu)

Potrebna oprema

- označiti
1. Računarska oprema: (hardver)
    - programabilni kalkulator (koji tip i model)
    - mikroracunar
    - mini računar
    - mejnfrejm računar
  2. Operacioni sistem(i) (MS-DOS, PC-DOS, CP/M, OS/2, UNIX/XENIX, itd.)
  4. Potrebne komponente sistema:
    - potrebna memorija (u kB) .....
    - potreban kapacitet diska (u kB) .....
    - periferijska oprema (digitajzer, ploter, itd.) .....
  5. Da li je za rad ovog programa potrebna neka druga programska podrška?
    - ne .....
    - da; naziv softvera: .....

RASPOLOŽIVOST PROGRAMA (označiti svaki koji odgovara)

Na prodaju Izvorni oblik (jezik: .....) .....

Prevedeni oblik

Za iznajmljivanje Usluga u ERC-u Ostalo

Raspoloživ uzorak U/I .....

štampani izlaz ..... demo-disketa ostalo

Cena programa: ..... din. (.....\$) za slučaj (izabrati jedan):

prodaja iznajmljivanje usluga u ERC-u

Cena samo za program sa dokumentacijom ..... dinara.

Reference

Urađeni poslovi — sa ovim programom (navesti u prilogu) RO koje su koristile ili za čije potrebe je korišćen program:

Autor programa: .....

Za informacije o programu obratiti se na:

Ime: .....

Adresa: .....

Telefon: .....

Napomena. Tamo gde je nedovoljan prostor u rubrici — priložiti poseban list.